

Handläggare
Wahlin Johanna

Datum
2015-09-18

Diarienummer
ALN-2015-0063.10

Äldrenämnden

Delårsbokslut med helårsprognos per augusti 2015

Förslag till beslut

Äldrenämnden föreslås besluta

- att** godkänna delårsbokslut och helårsprognos per augusti 2015,
- att** överlämna delårsbokslut och helårsprognos per augusti 2015 till kommunstyrelsen,
- att** uppdra till direktören att vidta nödvändiga åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans, och
- att** uppdra till direktören att löpande följa upp och till nämnden återsrapportera uppnådda effekter av åtgärderna.

Sammanfattning

Nämndens bokslut per augusti visar ett positivt resultat på 8 726 tkr, jämfört med periodiserad budget så har nämnden ett negativt periodbokslut per april på -1 206 tkr. Med bakgrund av periodbokslut och den analys som gjorts bedömer nämnden en negativ resultatprognos för helår på minus 2 925 tkr och med ett bedömt riskintervall om -10 mnkr. Det negativa resultat för år 2015 beror framförallt på att nämnden har svårt att uppnå önskad effekt av de kostnadsanpassningar för hemtjänst och korttidsvård som ligger i nämndens budget för 2015.

Äldreförvaltningen

Gunn-Henny Dahl
Tf. Förvaltningsdirektör

Uppföljning per augusti 2015

Äldrenämnden

Belopp i miljoner kronor	KF-budget nettokostnad	Resultat perioden	nettokostnad årsprognos	Resultat augusti- prognos	Resultat april- prognos	nettokostnad frg år
Nämnden totalt	1 673,9	8,7	0,0	-2,9	-15,0	1748,8
Politisk verksamhet	1,1	0,1	0,0	0,0	0,0	1,0
Vård och omsorg om äldre och funktionshindrade	1 672,8	8,7	0,0	0,0	-15,0	1770,4
varav öppna insatser	77,4	-1,8	0,0	0,0	0,4	74,1
varav SoL och HSL	1 595,4	10,5	0,0	0,0	-15,4	1653,7
Övriga verksamheter	0,0	0,0	0,0	-2,9	0,0	-22,6
Nettoinvesteringar	6,0	1,3	0,0			
Resultatrisk	Försämring -10,0	Förbättring 0,0	Prognosspann 7,1	-2,9		

Analys av augustibokslut och helårsprognos

Ovanstående tabell, visar utfall och prognos i relation till kommunfullmäktiges ramtilldelning per verksamhetsområde 2015. Nämndens årsprognos per augusti 2015 visar en högre nettokostnad än den angivna ramen inom verksamheter som styrs av Socialtjänstlagen (SoL) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) dvs. merparten av de områden som reglerar nämndens verksamhet.

Den ekonomiska och verksamhetsmässiga utvecklingen i relation till nämndens fastställda budget kommenteras vidare nedan.

Riskkällor och osäkerhet

Den budget som förelagts och antagits av nämnden för 2015 är balanserad och bygger på kvalificerade bedömningar och antaganden. Antaganden om behovsutvecklingen i befolkningen, kostnadseffekter av en tillkommande årskull, personer födda 1950 från omsorgsnämnden, pris- och övriga avtalseffekter under året, effekter av tidigare och nya aktualiserade anpassningsåtgärder samt verksamhetsförändringar etc.

Nämndens bokslut per augusti visar ett positivt resultat på 8 726 tkr, jämfört med periodiserad budget så har nämnden ett negativt periodbokslut per augusti på -1 206 tkr. Med bakgrund av periodbokslut och den analys som gjorts bedömer nämnden en negativ resultatprognos för helår på minus 2 925 tkr och med ett bedömt riskintervall om -10 mnkr. Det negativa resultat för år 2015 beror framförallt på att nämnden har svårt att uppnå önskad effekt av de kostnadsanpassningar för hemtjänst och korttidsvård som ligger i nämndens budget för 2015.

Nämndens bokslut per augusti visar ett positivt resultat på 8 726 tkr, jämfört med periodiserad budget på 9 953 tkr så har nämnden ett negativt periodbokslut per augusti på -1 206 tkr. I bokslutet per augusti så förbisåg nämnden att boka upp kostnader för nya boendet på 2 mnkr, för att få ett rättvisade resultat per augusti så bör denna kostnad inkluderas och då blir resultatet per augusti -3 206 tkr.

Bokslut augusti 2015 Äldrenämnden							
	KF budget	aug 2015 Ack. Utfall	aug 2015 Ack. Budget	aug 2014 Ack. Utfall	Diff Ack Utfall Ack	Årsprognos augusti	2015 Årsbudget
Politisk verksamhet	1 103	-673	-735	-804	62	-1 103	-1 103
Förebyggande verksamhet	77 532	-53 394	-58 436	-49 468	5 042	-79 757	-87 654
Ordinärt boende	1 595 255	-514 694	-493 973	-511 193	-20 721	-767 583	-740 959
Särskilt boende		-538 439	-552 850	-538 981	14 411	-827 795	-844 173
Totalt	1 673 889	-1 107 200	-1 105 994	-1 196 664	-1 207	-1 676 814	-1 673 889

Nämndens årsprognos per augusti 2015 är ett negativt utfall på minus 2 925 tkr. Prognosen bygger på att de kostnadsanpassningar som antogs i samband med budgetarbetet inför 2015 kommer vara svåra att verkställa i sin helhet. Nämnden arbetar aktivt med att anpassa kostnaderna inom samtliga verksamheter.

- I underskottet är det framför allt hemtjänst/hemvård som inte genererar den kostnadsanpassning per månad som antagits i budget 2015. I Utfallet per augusti ligger underskottet på -18 516 tkr eller -6 % jämfört med budget.
- I budgetarbetet antogs att rehabteamet ska leda till minskat behov av korttidsvård, antagandet stämmer och nämnden ser en ökad genomströmning på platser inom korttidsvård. Däremot har satsningen inte påverkat kostnaderna i den omfattning som antogs vid budgetarbetet pga. att nämnden har fasta avtal med samtliga verksamheter året ut.
- Inför 2015 års budget så förväntades korttidsvården anpassa sina kostnader med 10 mnkr. I budgeten beräknades att boendet Fyrklövern skulle avslutas från 1 februari 2015 denna åtgärd verkställdes inte förrän till sista april 2015. Inför 2015 fanns också förslag på neddragning på 5 växelvårdsplatser på boendet Nora från 1/1-2015 denna åtgärd har inte verkställts pga. att det funnits behov av samtliga platser. Nedläggning av Omtanken är verkställt läggs ned 1/10 2015 och ger ca 4,5 mnkr i besparing 2015.
- Kostnaden för utskrivningsklara patienter från sjukhuset har minskat och nämnden har genom att utnyttja tomma omvårdnadsplatser till korttidsvård ökat kostnaderna för korttidsvård men minskat kostnaderna för omvårdnad och utskrivningsklara. Det är en medveten omfördelning för att utnyttja resurserna på bästa sätt.
- Inom verksamhetsområdena anhöriganställning, ledsagarservice, avlösarservice och kontaktperson har i bokslutet per augusti positiv avvikelse och bedöms på helår fortsätta i den riktningen.
- Den positiva avvikelsen särskilt boende beror bl.a. på att budgeterade prishöjningar inträffar vid olika tidpunkter senare under året samt en succesiv ingång under året av boende födda 1950. Avvikelsen beror också på att i budgetantagandena så skulle boendet Linné omvandla 20 omvårdnadsplatser utav totalt 80 till demensplatser, denna omvandling blev aldrig verkställd och påverkar därmed både det positiva resultatet på verksamhet 5222 Demensboenden och det negativa resultatet på 5224 Omsorgsboenden.

Målet för förvaltningen 2015 är att verka för att en ekonomi i balans. Arbete pågår intensivt för att nämnden ska anpassa sina kostnader till beviljad ramtilldelning. Trots detta bedömer förvaltningen att en negativ prognos för helåret om -2,9 mnkr med en osäkerhetsmarginal på -10 mnkr verkar rimlig för helåret.

Äldrenämnden ansvarar för service, vård och omsorg i ordinärt eller särskilt boende till personer 65 år och äldre, i de fall personerna har behov av sådana insatser på grund av nedsatt fysisk funktionsförmåga. Nämnden arbetar främst utifrån socialtjänstlagen (2001:453), hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) samt lagen om bostadsanpassningsbidrag (1992:1 574). Nämnden ansvarar även för öppna insatser och förebyggande verksamhet för personer 65 år och äldre. Under 2015 har väsentliga förändringar skett inom nämndens ansvarsområde i jämförelse med ansvaret 2014. Exempel på detta är att insatser för individer 65 år och äldre inom psykiatri-, LSS- och individ och familjeomsorgen, övergått till nya nämnder, Omsorgsnämnden respektive Socialnämnden. Vid denna uppföljning och i de följande, kommer även föregående års utfall 2014 anges och den ackumulerade ekonomiska förändringen mellan åren redovisas. Anpassning av 2014 års värden har skett för att få överensstämmelse med nu aktuella ansvarsområden för nämnden.

Nettokostnadsutfall i relation till budget per insatsområde/motsvarande framgår av nedanstående tabeller inklusive kortfattade kommentarer.

	aug 2015 Ack. Utfall	aug 2015 Ack. Budget	aug 2014 Ack. Utfall	Diff Ack Utfall Ack Budget		Årsprognos augusti	2015 Årsbudget
Politisk verksamhet							
110 Nämnd- och styrelseverks	-673	-735	-804	-62	8%	-1 103	-1 103
Total	-673	-735	-804	-62	8%	-1 103	-1 103

Nämnden följer budget.

	aug 2015 Ack. Utfall	aug 2015 Ack. Budget	aug 2014 Ack. Utfall	Diff Ack Utfall Ack Budget		Årsprognos augusti	2015 Årsbudget
Förebyggande verksamhet							
511 Träffpunkter äldre	-13 385	-13 446	-11 496	-61	0%	-20 053	-20 169
519 Övrig förebyggande verksamhet	-40 009	-44 990	-37 972	-4 981	11%	-59 704	-67 485
Total	-53 394	-58 436	-49 468	-5 042	9%	-79 757	-87 654

Bokslutet per augusti för verksamhet Öppna insatser är ett överskott på 5 042 tkr, inom övrig förebyggande verksamhet hade nämnden budgeterat för teknikskifte av larm detta kommer inte att utföras under året utan kommer att ske under 2016, det innebär att kostnaden för detta kommer att flytta över till 2016. Renoveringen av Karl-Johansgårdens restaurang har budgeterats med 2 100 tkr 2015 renovering/ombyggnad har inte verkställts och kommer inte att verkställas under 2015. Karl-Johansgårdens framtid är ännu inte klarlagd men kostnaderna kommer att skjutas till budget 2016. Nytt avtal för driften av Hjälpmedel Uppsala Län (HUL) och Uppsala Drift (UD) kommer att öka men kostnaden för hjälpmedel har varit lägre än budget tom augusti med 2 mnkr och fortsätter det i samma takt blir det ca 3 mnkr lägre än budget på helår. Verksamhetsområdet har också vakanshållit tjänster på ca 1 300 tkr.

	aug 2015 Ack. Utfall	aug 2015 Ack. Budget	aug 2014 Ack. Utfall	Diff Ack Utfall Ack Budget		Årsprognos augusti	2015 Årsbudget
Ordinärt boende							
5210 Övriga insatser ord boende för	-30 651	-35 677	-30 836	-5 026	14%	-42 187	-53 515
5211 Hemtjänst/hemvård	-317 440	-298 923	-307 335	18 516	-6%	-483 579	-448 385
5212 Anhöriganställning	-14 809	-16 356	-14 919	-1 547	9%	-21 781	-24 535
5213 PERSONLIG ASSISTANS, SOL	-7 626	-7 323	-6 818	303	-4%	-11 405	-10 985
5214 Ledsagarservice, SoL	-3 897	-4 003	-3 947	-106	3%	-5 953	-6 005
5215 Avlösarservice, SoL	-41	-71	-7	-30	42%	-62	-106
5216 Kontaktperson, SoL	-1 284	-1 414	-1 575	-130	9%	-1 638	-2 121
5217 Dagverksamhet	-14 103	-13 630	-15 390	473	-3%	-20 012	-20 445
5218 Korttidsvård	-124 843	-116 575	-130 365	8 268	-7%	-180 966	-174 862
Total	-514 694	-493 973	-511 193	20 721	-4%	-767 583	-740 959

Verksamhetsområdet Ordinärt boende SoL har ett negativt utfall jämfört med budget på minus 20 721 tkr eller - 6 %. Varav verksamhet 5211 Hemtjänst/hemvård bidrar med ett underskott på 18 516 tkr.

Arbetet med mer träffsäkra bedömningar av hemtjänstinsatser utifrån brukares behov fortsätter vid uppföljning och omprövning av beslut om insatser. Avdelningen arbetar med implementering av modell för beräkning av tid i beviljat bistånd, IBS.

Bristen på demensplatser har skapat en kö per augusti på 69 personer, nämndens kö påverkar hemvården när brukare med beviljad demensboendeplats väntar i hemmet med pågående hemvårdsinsatser, detta påverkar också behovet av korttidsplatser.

Nytt särskilt boende med 54 demensvårdsplatser har öppnat under juli 2015, det nya boendet har minskat kön från 106 personer i juli till 69 personer i augusti. Trots öppnandet av det nya demensboendet påverkades inte kostnaderna i den omfattning som beräknades inför årets budget. Det nya boendet genererade 1700 färre beviljade timmar hemtjänst än budgetantagandena inför 2015. Demensboendekön består fortfarande efter öppnandet av 69 personer. Kön till demensboende beräknas ligga i nivå 60 -70 personer resterande delen av året. Antal tillkommande vårdboendebeslut och ledigförklarade lägenheter januari till och med augusti ligger i samma nivå och beräknas göra så resterande delen av året. Detta innebär att boendekön kommer att kvarvara till största delen av året. Beviljad hemtjänst hos de köande uppgår i augusti till 2275 timmar. Antagande görs att behovet av hemtjänst kommer att ligga i samma nivå per månad hos personerna i kön kö resterande del av året dvs. ca 1 mnkr i månaden.

Fler anpassningsåtgärder ligger som förslag men kommer inte att verkställas under året. I budgetarbetet antogs att rehabilitering ska leda till minskat behov av korttidsvård, antagandet stämmer och nämnden ser en ökad genomströmning på platser inom korttidsvård. Däremot har satsningen inte påverkat kostnaderna i den omfattning som antogs vid budgetarbetet pga. att nämnden har fasta avtal med samtliga verksamheter året ut.

Inom verksamhetsområdena anhöriganställning, ledsagarservice, avlösarservice och kontaktperson har i bokslutet per augusti positiv avvikelse och bedöms på helår fortsätta i den positiva riktningen.

Beviljade och utförda hemtjänsttimmar								
Ålder	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	aug
65-79 jan - april // maj > 65-69	27 686	27 009	27 312	26 681	5 876	5 979	5 406	4 397
70-79					20 053	19 984	19 873	20 998
80-89	42 752	43 417	42 730	41 830	40 619	38 412	37 290	37 054
90+	26 245	25 962	26 412	25 705	24 961	24 293	24 034	23 739
Totalt beviljade timmar	96 683	96 408	96 454	94 216	91 529	88 668	86 603	86 188
Totalt utförda timmar	66 698	62 737	69 143	67 087	68 920	66 996	65 732	63 849

Öppnandet av det nya demensboendet och arbetet med mer träffsäkra bedömningar inom området hemtjänst/hemvård har bidragit till att kostnadsutvecklingen stannat av. I tabellen ovan kan nämnden påvisa att trenden i antal beviljade timmar har minskat från 96 683 timmar i januari till 86 188 i augusti, det är 10 495 timmar. Utförda hemtjänsttimmar beräknas minska resterande delen av året vart efter beslut om hemtjänstinsatser följs upp och omprövas.

Utförda timmar hälso- och sjukvård bedöms dock ligga kvar i samma nivå och den kvarvarande demensboendekön påverkar kostnadsanpassningen i en negativ riktning. Arbetet med kostnadsanpassningen sker därmed inte i den takt som bedömdes vid årets början.

Arbetet för Rehabteamet fortsätter med att öka inflödet av ärenden. I augusti hade de haft 248 ärenden inskrivna och vi ser att de har högre kapacitet att kunna skriva in fler personer. Från 1/9 ska samtliga ärenden från vårdplaneringsteamet där det finns ett rehabiliteringsbehov få insatser från rehabteamet. Insatser (t.ex. dusch, promenad) som brukare ska träna med rehabteamet ska inte finnas med på biståndsbeslutet. Rehabteamet ansvarar för träning av dessa moment, efter träningsperioden görs en ny bedömning.

Inför 2015 års budget så förväntades korttidsvården anpassa sina kostnader med 10 mnkr. I budgeten beräknades att boendet Fyrklövern skulle avslutas from 1 februari 2015 denna åtgärd verkställdes inte förrän till sista april 2015. Inför 2015 fanns också förslag på neddragning på 5 växelvårdsplatser på boendet Nora from 1/1-2015 denna åtgärd har inte verkställts pga. att det funnits behov av samtliga platser. Nedläggning av Omtanken är verkställt läggs ned 10/1 och ger ca 4,5 mnkr i besparing 2015.

Kostnaden för utskrivningsklara patienter från sjukhuset påvisar ett positivt utfall och resultat. Äldreförvaltningen har bl.a. nyttjat tomma omvårdnadsplatser till korttidsvård och till följd fått en ökad kostnad för korttidsvård men då minskat kostnader för utskrivningsklara och på omvårdnadsboendena.

	aug 2015	aug 2015 Ack.	aug 2014 Ack. Utfall	Diff Ack Utfall Ack Budget		Årsprognos augusti	2015 Årsbudget
Särskilt boende	Ack. Utfall	Budget					
5222 Demensboende	-248 668	-266 896	-251 829	-18 228	7%	-392 078	-407 996
5224 Omvårdnadsboende	-289 771	-285 953	-287 152	3 818	-1%	-435 717	-436 177
Total	-538 439	-552 850	-538 981	-14 411	3%	-827 795	-844 173

Gutasund öppnade under juli månad och 50 personer har nu flyttat in, kön till demensboenden är nu nere i 70 jämfört med 106 i juli. Behovet av omvårdnadsplatser sjunker, ca 25 personer i kön samtidigt har vi idag 25 platser lediga på omvårdnadsboenden.

Den positiva avvikelsen särskilt boende beror på att budgeterade prishöjningar inträffar vid olika tidpunkter senare under året samt en succesiv ingång under året av boende födda 1950. Avvikelsen beror också på att i budgetantagandena så skulle boendet Linné omvandla 20 omvårdnadsplatser utav totalt 80 till demensplatser, denna omvandling blev aldrig verkställd och påverkar därmed både det positiva resultatet på verksamhet 5222 Demensboenden och det negativa resultatet på 5224 Omvårdnadsboenden.

Väntesituationen för 65-åringar och äldre inom särskilt boende SoL

	2014			2015			2015							
Snitt	T1	T2	T3	T1	T2	T3	Jan 1)	Febr	Mars	April	Maj	Juni	Juli 2)	Aug 3)
Antal ledigförklarade lägenheter	46	35	46	47	56		62	34	46	47	42	34	83	65
Antal vårdboendebeslut	49	44	51	50	43		53	52	49	44	49	59	30	35
Differens	-3	-9	-5	-2	13	0	9	-18	-3	3	-7	-25	53	30

Snitt	2014						2015							
	T1	T2	T3	T1	T2	T3	Jan	Febr	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug
Verkställighet av beslut 4)														
Antal väntande på verkställighet	115	126	161	144	140		141	142	145	146	155	174	136	94
Varav demens				112	108		105	113	111	117	122	135	106	69
Varav omvårdnad				32	32		36	29	34	29	33	39	30	25
Därav väntande över 3 månader	33	38	53	52	58		50	50	48	59	68	73	51	38
Varav demens				47	54		44	46	45	54	65	71	46	33
Varav omvårdnad				5	4		6	4	3	5	3	2	5	5

1) 10 demenslägenheter tillkommit vid Lundgårdens vårdboende

2) 39 demenslägenheter tillkommit vid vårdboendet Gutasund

3) Ytterligare 13 demenslägenheter tillkommit vid vårdboendet Gutasund

4) Avläst per den sista i respektive månad och snitt per tertial

I statistiken ovan följer nämnden utvecklingen av väntesituationen inom SoL för 65 år och äldre.

Investeringar

Prognos på investeringar 2,5 mnkr.

Bilagor

Bilaga 1 Lönekostnadsutveckling

LÖNEKOSTNADSUTVECKLING	
Belopp i tusen kronor	
	Årsprognos
Lönekostnad (konto 50-51)	53 309

Bilaga 2 Nyckeltal (separata blanketter)

Bilaga 3 Uppföljning av inriktningsmål i IVE 2015-2018 (webbformulär)

